

יום ב', כ"ז בכסלו תשס"ד (22 בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום, כ"ז בכסלו, נר **שלישי** (iii) לחנוכה; חנוכה שמח!!!

"נר אחד של תקוה"

...**בצריפנו**, צריך הנוער במחנה אושוויץ, היו מרוכזים בחורים מארצות שונות המשועבדות תחת שלטון הנאצים. רובם היו מאירופה המרכזית, אולם היו כאן גם מספר רב של בחורים מיוון, אשר גם אליהם הגיעו הכובשים הגרמנים. היו ביניהם שומרי תורה ומצוה, אשר שלטו היטב בשפה העברית, ולכן יכולנו לשוחח אתם. יום יום היינו מתאספים באחת הפינות של הצריף לתפילה בציבור. התפילה בציבור וקיום המצוות גרמו לכך, שנקשרו קשרי ידידות הדוקים בינינו, למרות שמקומות המוצא היו שונים ומרוחקים זה מזה.

ימי חנוכה הגיעו. הצלחנו להשיג נר אחד, אשר היה בשבילנו דבר רב משמעות. בלילה הראשון של חנוכה, התאספנו בקומה העליונה של אחד הדרגשים, והדלקנו בצוותא את הנר היקר לנו עד מאד. הנר הדולק הזה הדליק גם בלבנו תקוות חדשות לעתיד טוב, וחזיקה את בטחוננו ב"מעוז צור ישועתי". **ברגע כזה התעוררו בנו הגעגועים הגדולים** לעבר, אשר בו חגגנו את ימי החנוכה כל אחד בבית הוריו בשמחה, אבל העבר הזה נעלם ואיננו. לכן, התעוררה ביתר שאת הבקשה הבוקעת מעומק לבנו לעתיד שאמנם היה עדיין רחוק מאיתנו, אבל בו תתקיים התפילה ששרנוה אז, והיא –

"תפון בית תפילתי, ושם תודה נזבח... אז אגמור בשיר מזמור חנוכת המזבח." [ר' סיני אדלר]

iii iii iii iii iii

כאמור אתמול, **כ"ו בכסלו**, בשנת תשל"א (1970), נפתח **המשפט של היהודים מלנינגראד**, מחציתם רופאים, **שניסו לחטוף מטוס רוסי** ביוני אותה שנה **כדי לעלות לישראל**. ולמחרת היום, **כ"ז בכסלו**, תם המשפט!

ביום פתיחת משפט הראווה, נלחש לאוזנו של **יוסף מנדליביץ'**, אחד הנאשמים, כי "**היום הוא יום השני לחנוכה!**" הוא העיד על כך ברעיון ברדיו לפני מספר ימים כי מלים אלה הן שהעניקו כח וגבורה ליהודים אחרי העינויים שכבר עברו, ולקראת הבלתי-נודע שמחכה להם. גל של הפגנות מחאה קם בישראל ובעולם בתגובה על פסק הדין שהרשיע 21 יהודים, רובם מסורבי עלייה ו- 10 מהם היו רופאים. שניים מהחוטפים נידונו למוות, ותשעה – למאסר עולם עם עבודת פרך.

גזרי הדין החמורים הסעירו את העולם, ומחאות זרמו למוסקבה מבירות שונות במערב. משפט לנינגרד היה שיאו של מסע מחודש נגד יהודי ברה"מ, שניסו לשוא לעזוב את המדינה ולעלות לישראל. עיתוני ברה"מ נקטו קו קיצוני חריף נגד פעילי העליה. ישראל הושוותה ללא הרף לגרמניה הנאצית, והישראלים כונו רוצחים.

חוטפי המטוס תיכננו את הפעולה במשך זמן רב. הם היו אמורים להשתלט על המטוס בשדה התעופה של לנינגרד ולהמריא עם בני משפחותיהם לישראל. אחד החוטפים היה טייס לשעבר בחיל האוויר הסובייטי. את המבצע הכשיל אחד הפעילים, שהיה סוכן של ה-ק'ג'ב. כל המשתתפים נעצרו בהיותם כבר במטוס, והואשמו בבגידה.

בעקבות גזר הדין החמור, התכנסה הכנסת לראשונה בתולדותיה לשיבה מיוחדת באותו יום. עצרות מחאה המוניות התארגנו בתל-אביב ובירושלים. הליגה להגנה יהודית, בראשותו של הרב מאיר כהנא, הודיעה ששום רוסי לא יהיה עוד בטוח בארה"ב, ועל כל יהודי שיוצא

"כאשר שמענו כן ראינו בעיר ה' צב-אות בעיר אלוקינו, אלוקים יכוננה עד עולם סלה." [תהלים מ"ח 9]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום שני

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה לחנוכה שמח לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ב', כ"ז בכסלו תשס"ד (22 בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שער עתידם.

אבא קובנר, 1978

בעקבות המחאה הציבורית עוכבו גזרי הדין. נידוני לניגוד
[ישראל 50]

להורג, יומתו שני רוסים.
עלו לאחר שנים לישראל!

"כאשר שמענו כן ראינו בעיר ה' צב-אות בעיר אלוקינו, אלוקים יכונן עד עולם סלה." [תהלים מ"ח 9]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום שני

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה לחנוכה שמח לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל